

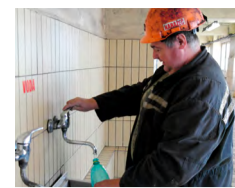
2 140 metrů pod taktovkou Omelky

Přvodní paskovští raziči přezbrojili na stonavské šachtě na kombajn a výsledky jsou tu.

4 Tři až čtyři kamiony dřeva denně

Pila Salma v Ostravě-Hranečnicku zajišťuje materiál pro šachtu OKD devětašedesát let.

5 Čím větší horko, tím více tekutin!

Bezpečnostní poučení nejen pro důlní provozy cílí na dodržování rádného pitného režimu.

Horník

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
SPOLEČNOSTI OKD, a.s.

Bezpečnostní heslo měsíce: Čím je větší horko – tím je důležitější pitný režim!

26. května 2022 / číslo 5 / ročník 52 / www.okd.cz

Vedení společnosti přiblížilo hlavní letošní výrobní úkoly i výhled do příštího roku

STONAVA – Poslední desítky metrů porubní fronty ukrajoval v květnu kombajn SL 300 Eickhoff ve stěně 463 200/1 s horníky hlavního předáka Pavla Kully od vedoucího úseku René Kubanka. V červnu přijde konec a po likvidaci stěhování technologie do sousedního bloku 463 200/2, který má kopat až do příštího roku. Se situací v oblasti se seznamovalo i vedení společnosti OKD a při té příležitosti přiblížilo některé výrobní úkoly do budoucna.

Obtížný rozjezd, skvělý říjen a listopad v loňském roce a pak trápení až po STOPČÁRU

„Dobývání jsme zahájili vloni srpna a přes počáteční problémy s exhalací metanu byly tady dosahovány velmi dobré výsledky. Zejména v říjnu a listopadu se dařilo nejvíce, kdy se v každém měsíci splnil limitní výkon s těžbou přes 40 000 tun. Od konce prosince 2021 jsme přecházeli pásma tektonických poruch, kde bylo velmi obtížné a pracné zajišťovat strop i pilíř porubu a snižovaly se proto postupy a měsíční těžba po novém roce spadla pod 10 000 tun,“ řekl výrobní technický náměstek Petr Škorpík k pracovišti 463 200/1, kde bylo do druhé květnové dekády ujeté 537 metrů a vytěženo 232 tisíc tun. Stěna vybavená sekcemi Fazos 15/33, porubovým hřeblovým dopravníkem Rybník 850 a sběrným hřeblovým dopravníkem Grot PZF 09 má celkovou dobývanou mocnost 280 centimetrů (z toho cca 220 centimetrů uhlí).

„Porub se nachází ve sloji Natan, v 2b. dobývací kře a je nyní asi 1200 metrů pod povrchem. Z hloubky uložení tu plynou i obtížné mikroklimatické podmínky, navíc je objemový průtok větrů optimalizován. To zejména s ohledem na opatření proti vzniku samovznícení uhlí, které bylo při postupu porubu v tektonických poruchách spouštěno do závalu. V oblasti porubu je provozováno více chladičů větrů

Roman Sikora, předseda představenstva OKD, v porubu 463 200/1: „Minulý týden ve čtvrtek jsem sfáral do porubu 463 200/1 a navštívil pracoviště hlavního předáka Pavla Kully. Měl jsem možnost poznat opravdu těžké podmínky, ve kterých naši zaměstnanci pracují a svádějí každodenní boj s přírodou. Smekám před jejich úsilím a přeji, ať se vždy bezpečně a ve zdraví vrátí ze šichty domů,“ řekl Roman Sikora.

napojených na centrální klimatizaci a překlenovací lutnový tah obcerstvující větry na výdušné trídě,“ komentoval podmínky výrobní technický náměstek OKD.

Přípravy budoucích kapacit v nesnadných podmínkách

Kullův kolektiv by se měl po přípravě na likvidaci bloku 463 200/1 spolupodílet na přímém překlizu dobývacího komplexu do sousedního rubání 463 200/2. „To už máme stavebně připraveno, nájezd je plánován na srpen a kopat má až do dubna 2023. Na příští rok tu chlapům podle našich propočtů zbude ještě 130 tisíc tun uhlí,“ pokračoval provozní ředitel OKD David Hájek. Za přípravu

bloku 436 200/2 pochválil především osádku z AlpeXu hlavního předáka Tomáše Figury, jejichž razba byla větrána dlouhým separátem a panovaly na ní velmi těžké mikroklimatické podmínky. „Nutno říct, že spolehlivostí naší centrální klimatizace jsme jim moc nepomohli,“ podotkl Hájek.

V dubnu byla dokončena také příprava nového porubu 401 206/1, ve kterém zahájíme těžbu v červnu. „Za práci při přípravě 402 206/1 patří velký dík razičům z kolektivů hlavních předáků Marka Noworyty a Davida Lichého, včetně lidí, kteří s nimi v oblasti spolupracovali. Utkávali se s velmi obtížnými geomechanickými podmínkami, důlním otřesem, souvise-

jícími pracovními úrazy i přísnými protiotřesovými opatřeními,“ popisoval provozní ředitel. V tomto roce by měly bloky 463 200/2 a 401 206/1 nakopat okolo 400 tisíc tun uhlí.

Dalších osmdesát tisíc je, jak Hájek uvedl, v porubu 293 200/4, který se chystá: „Příští měsíc bude dokončena razba výchozí prorážky, na které se podílejí kolektivní hlavního předáka Romana Kadlece a Waldemara Pašika. Příprava porubu byla a je zatížena nutností přibírky počvy sloje, kde jsou velmi tvrdé přvodní horniny. Při dobývání už však počvu nebudeme muset přibírat, očekáváme proto velmi slušné výkony při těžbě, která proběhne od září do listopadu.

Od čelbových se čeká kvalita, termíny a bezpečnost

V severském ohradníku běží naplno práce v oblasti budoucího porubu 293 200/3 plánovaného na úplný závěr roku 2022. „Kolektiv, který vede zastupující hlavní předák Michal Omelka v této oblasti podává zdaleka nejlepší výkony ze všech razičů,“ uvedl výrobní technický náměstek. Obfáráno bude v září, po vybavení se má blok rozjet v prosinci s těžbou kolem pětadvacet tisíc tun. Na rok 2023 zůstane více než 110 tisíc tun s předpokladem těžby do dubna 2023

„Na počátku příštího roku chceme rozjízdit porub 463 312, který připraví kolektiv AlpeXu, hlavních předáků Tomáše Figury a Ryszarda Michonie. Zatím se jim na čelbách moc nedaří, budeme tam muset hodně přidat, ale věříme, že pod pevným vedením provozu příprav i samotné dodavatelské firmy se podaří termíny přípravy porubu dodržet. Od ledna do června 2023 zde plánujeme těžbu přes půldruhého sta tisíce tun,“ poznamenal provozní ředitel.

A poslední blok, který se dostane v roce 2023 do hry, je 402 206. „Tady jsme na úplném začátku, překopní část přístupu k porubu razí kolektiv hlavního předáka Vladimíra Slíže, kterého časem doplní další party, tak jak se budou postupně uvolňovat po dokončení příprav jiných porubů,“ řekl Škorpík. Rozfárání tohoto porubu má zatím dvě varianty, to co razíme teď, bude využito v obou. Menší varianta, pokud bude vybrána, musí být dokončena během ledna 2023, tak abychom zde v 1. kvartálu 2023 vykopali téměř 120 tisíc tun uhlí.

„Provoz příprav čekají ve zbývajících částech tohoto roku náročné úkoly. Věříme, že je bezpečně, v požadované kvalitě i termínech, s hornickou ctí a důstojností splní. Vždyť to jsou profici,“ doplnil Hájek.

Nový personální ředitel vysvětluje, na co bude nárok po skončení těžby

STONAVA – Personálním ředitelem OKD byl od 1. května 2022 jmenován Radomír Štix, který se personalistikou v těžební společnosti zabývá již od roku 2009. Nejprve zastával pozici konzultanta pro lidské zdroje pro bývalé Centrum servisních služeb a následně v letech 2013 až 2016 působil jako manažer pro lidské zdroje Dolu ČSM. Poté pracoval na pozici manažera Centra personálních služeb.

V tuto chvíli je těžba prodloužena do druhého čtvrtletí roku 2023 – jak je na tom firma teď po personální stránce?

Po útlumu lokalit Darkov a ČSA v loňském roce, jsme si ponechali dostatek zaměstnanců tak, abychom moh-

Radomír Štix

li fungovat do konce letošního roku. Rozhodnutí o prodloužení do druhého kvartálu roku 2023 nás v tomto nijak neohrožuje. Spíše je ho potřeba vnímat jako příležitost, která nám může otevřít cestu ještě k dalšímu možnému prodloužení těžby až do roku 2025. V tomto případě, bychom se už bez doplňování klíčových profesí v kategoriích dělníků důl, a to zejména v razbě a rubání, neobešli.

Kdy se zaměstnanci dozví o případném dalším prodloužení těžby?

Případné rozhodnutí o posunutí ukončení těžby za horizont druhého kvartálu roku 2023 by mělo přijít nejpozději v průběhu června tak, aby mohly začít razby pro nově zařazené poruby.

Na co a jak dlouho budou mít po konci těžby kmenoví zaměstnanci nárok?

Jedná se o tzv. „podpurný balíček“ pro zaměstnance odcházející z organizačních důvodů. Skládá se ze 3 částí. První a nejpodstatnější část nároku vyplývá přímo z Kolektivní smlouvy, která platí na dobu neurčitou. Podle ní všichni kmenoví zaměstnanci, se kterými skončí OKD pracovní poměr z organizačních důvodů, budou mít nárok na odstupné ve výši až 11násobku průměrného měsíčního výdělku (PMV), a to za předpokladu odpracování více než 16 let. Pokud jsou v OKD kratší dobu, odstupné bude v souladu s Kolektivní smlouvou viz dále uvedená tabulka.

Pokračování na straně 2

Zastupující hlavní předák (zleva), vedoucí úseku, mechanik úseku.

Fajmanovci pod vedením Omelky podali druhý nejlepší letošní výkon

STONAVA – Druhou letošní nejlepší metráž v revíru hlásili po dubnu z čelby 293 220/3, kde působí osádka Marka Fajmana z úseku Romana Čápa. Pod zastupujícím hlavním předákem Michalem Omelkou tu na budoucí úvodní třídu nového porubu 293 200/3 vyrazili 140 metrů. Za zatím v tomto roce rekordním březnovým výkonem v podání kolektivu Tomasz Figury z Alpexu zaostali o pouhých pět metrů.

Letošní rok začal Fajmanův kolektiv na přípravě výdušné třídy 293 240/3, kdy je ve staničení 100 metrů zastavilo chybějící povolení k hornické činnosti v dané oblasti. V únoru a skoro až do konce března tak přibírali a zmáhali zatlačené pásové třídy 292 281 a 292. Na přelomu třetího a čtvrtého měsíce nastoupili na současném pracovišti opět v 29. sloji.

„Marka máme po úraze v pracovní neschopnosti a Michal ho velmi kvalitně zastoupil,“ prohlásil vedoucí úseku Čáp. K základu kolektivu uvedl, že jádro pochází ze špičkové čelbové party Petra Plačka zaznamenávající svého času rekord za rekordem v paskovském dobývacím prostoru. Ta se přemístila po útlumu těžby na Stařiči a Chlebovicích na ČSM a doplnila síly.

„Paskováků zůstala i teď skoro polovina. Bez zajímavosti není, že byli zvyklí na klasickou technologii a dokázali se dobře sít i s tou kombajnovou. Dubnová metráž byla jejich dosud nejvyšší za celou dobu práce s kombajnem. Předtím se jim ve 40. sloji na Jihu moc nedařilo,“ upřesnil vedoucí úseku. A potvrdil snahu chlapů dubnových 140 metrů trumfnout a nejlépe i překonat letošní nejvyšší metráž Figury.

Úvodní chodbu 292 220/3 začali s vrtacím vozem VVH 1U a nakladačem Hausherr, razilo se totiž na dva zlomy. Na rovině už přezbrojili na kombajn AM 50/132. Budují v profilu SPN 14 po 0,8 metru, mocnost uhlí dosahuje 260 až 280 centimetrů. „Klimatické podmínky vyhovující a žádné velké úklony, jen musí co druhý hajman jehlovat boky díla,“ uvedl Čáp.

První čtyři měsíce Fajmanovci razili na čtyři party od pondělí do pátku a od května přešli po posílení dvěma osádkami z kolektivu Tibora Pavlíka do totálního nonstopu. „Michal Omelka to teď všechno vede, na jednotlivých směnách mu předávají Milan Gašpar, Michal Sněhota, Patrik Adamov, Piotr Domeracki, Jan Knapčok a Petr Polák,“ popsal vedoucí úseku. S tím, že práci kolektivu poněkud kazí dva registrované úrazy z ledna, února a nyní jeden z května.

Duben ve výrobě, stoprocentní splnění plánu v rubání, metry navíc na čelbách

STONAVA – Byť se v letošním čtvrtém měsíci horníků v ani jednom ze tří provozovaných porubů na stonavské šachtě nijak extra nedařilo, provoz rubání zvládl úkoly dané technickým režimem na sto procent. U čelbových přidali něco navíc, ale byl z toho pouze jeden „limiták“ za duben.

„Máme nakopáno pětáosmdesát tisíc tun uhlí,“ popisoval výsledky minulého měsíce vedoucí provozu rubání Roman Janulek. Nejblíže se technickému režimu podle něj přiblížili v porubu 292 207 dobývaném dodavatelskými partami Alpexu s hlavním předákem Dariuszem Zelkem a vedoucím úseku Januszem Wojciechem Pielkou, nafedrovali tu 24 394 tun.

„Ostatní kolektivy zaostaly za technickým režimem o něco více a tudíž ani tentokrát v dubnu z rubaňových nikdo nedosáhl na parametry limitního výkonu,“ popisoval Janulek. V průběhu první dekadý měsíce to přitom vypadalo na velmi slušné výkony ve stěně 463 200/1 s horníky hlavního předáka Pavla Kully z úseku vedeného René Kubankem. Ale pak přišlo téměř čelní nafárání tektoniky o amplitudě přes 2 metry a znovu pokračovaly problémy s propadáváním nadloží i vyjžděním pilíře, které se musely řešit zavrtáváním rovných profilů TH a důsledným proleptáváním nadloží a sloje. Kullův kolektiv nakopal 23 578 tun.

„A aby toho nebylo málo, v porubu 292 200/2 s kolektivem hlavního předáka Kamila Turoně s vedoucím úseku Davidem Miarkou se chlapi potýkali zejména s potlačenou úvodní chodbou a částečně i s přechodem přesmyku. K dubnové těžbě nám tudíž přidali 26 547 tun,“ upřesnil vedoucí provozu rubání.

Dubnový plán počítal se šedesáti tisíci tunami, takže těch pětádvacet tisíc v plusu znamenalo, že se poprvé v tomto roce podařilo v progresi dostat do plusu i s plněním business plánu. Za 1-4/2022 je těžba o 10 000 tun vyšší než stanovuje business plán.

Petr Glas, šéfujiící provozu příprav, navázal se situací na čelbách v OKD: „Ve čtvrtém měsíci jsme vyrazili rovného půl kilometru, tím jsme překro-

Podmínky nebyly ideální, ale na režim v těžbě se dosáhlo.

čili technický režim o pětádvacet metrů. Nadále ovšem neplníme business plán, od ledna do dubna máme manko ve výšce 415 metrů.“

Například o 8 metrů přišli připraváři při obfáravce bloku 293 200/4, kde se raziči hlavního předáka Romana Kadlece z úseku vedeného Romanem Čápem nedokázali zdárně vytočit s razičím kombajnem AM 50 do prorážky 293 260/6 při současné přibírce kamene v počvě. „Další podstatný výpadek přišel z oblasti bloku 463 312, kde pracují raziči s hlavními předáky Tiborem Pavlíkem a Ryszardem Michoňem,“ poznamenal Glas. Kmenový kolektiv z úseku Adriana Firly musel zajišťovat předpolí čelby 463 332 zavrtáváním IBO

svorníkových tyčí a lepením směsí Bevedan – Bevedol, aby minimalizoval důsledky přechodu tektonické poruchy o skoku 1,5 m. Dodavatelé z úseku Alpex vedeného Pavlem Palejem na budoucí výdušné třídy 463 394 nezvládli stoprocentně přechod chodby 463 330 po probití razičím kombajnem MR 340.

„V dubnu jsme nicméně dokončili stavební přípravu nového porubu 401 206/1 kolektivem hlavního předáka Marka Noworyty z Firlova úseku. Oblast byla předána do operativní správy střediska důlně-technických služeb a už se tam rozeběhly vybavovací práce. Tak, aby ve stěně mohla začít ve třetí dekádě června těžba,“ upozornil vedoucí provozu příprav. K další hotové obfáravce ze čtvrtého měsíce – bloku 463 220/1 – uvedl, že raziči od Tomasz Figury z úseku Alpex vedeného Januszem Zgudou ještě museli provádět přibírkové práce. V důsledku těžby v sousedním porubu 463 220/1 tam totiž vybuchla počva natolik, že nebylo možno provádět přímý překliz technologie z porubu 463 220/1 do připravované stěny.

Jediný limitní výkon z čelby

kolektiv hlavního předáka Marka Fajmana z úseku vedoucího Romana Čápa na čelbě 293 220/3 vyrazil 140 metrů při průměrném postupu 7,37 metru denně, čemuž odpovídal čelbový výkon 35,09 centimetru na raziče a směnu.

Alpex v porubu 292 207, fedrunek brzdí kámen i přechod dělicí třídy

STONAVA – Na to jak měli polští horníci z Alpexu z úseku vedeného Dariuszem Hetmanem v první lednové dekádě slušný výjezd z prorážky, tak teď ve stěně 292 207 na severní lokalitě doslova válčí s nepříznivými přírodními i mikroklimatickými podmínkami a vydávají spoustu sil na údržbu nesmírně namáhaného dobývacího komplexu.

„Lednová těžba 13 094 tun, únorová 19 543, březnová 26 845 a dubnová 24 394. Na limiták se letos zatím nedosáhlo, zkoušeli jsme to ve dru-

hém, třetím i čtvrtém měsíci,“ uvedl Hetman k situaci v porubu v 29. sloji, kde dodavatelé dostali kombajn SL 300, 167 sekci Fazos 15/33 a 15/31, stěnový dopravník Rybník 850 a podporubový Grot PZF 09. Osádka si tam zvykla sypat rubaninu na pro ně menší, tisícovkové, pásy. Dopravníků úsek provozoval nejprve sedm, poté jich zůstalo šest, z toho dva s velkým dovrchním úklonem.

Kvůli nemoci hlavního předáka Dariusze Zelka zastupuje ve vedení kolektivu Dariusz Heczko.

Pokračování na straně 4

Ranní směna horníků z Alpexu dobývajících porub 292 207 na Severu.

Nový personální ředitel vysvětluje, na co bude nárok po skončení těžby

Dokončení ze strany 1

Druhá část se týká Příspěvků ke zmírnění sociálních dopadů, který je podle platného nařízení vlády určen všem kmenovým zaměstnancům, se kterými skončí OKD pracovní poměr z organizačních důvodů a zároveň pro těžební firmu pracovali nepřetržitě alespoň dva roky. Příspěvek vyplácí Sociální centrum státního podniku DIAMO, odštěpného závodu Odra a poskytuje se ve výši 8 000 Kč pro zaměstnance s převážujícím výkonem práce v dole a 5 300 Kč pro zaměstnance s převážujícím výkonem práce na povrchu. Celková doba posky-

tování příspěvku je 3 až 60 měsíců, podle nepřetržitě délky pracovního poměru v těžební společnosti i věku zaměstnance.

Třetí část se týká pomoci s hledáním pracovního uplatnění na trhu práce v rámci našeho vlastního programu Nová

šichta. Po útlumu dolu Paskov v roce 2017 a dolech Darkov a ČSA v roce 2021, prošla tímto programem celkem již necelá

tisícovka bývalých zaměstnanců OKD.

Znamená to tedy, že pokud stávající zaměstnanci zůstanou až do konce, nepřijdou o žádné výhody?

Samozřejmě, že o žádné výhody nepřijdou. Navíc pro cca. 20 % z nich tady bude dále příležitost se po ukončení aktivní těžby podílet na útlumu Dolu ČSM. Přitom je možné, že po vytvoření dostatečné finanční rezervy na útlum, by se o tuto činnost mohla v budoucnu ucházet přímo OKD.

Počet odpracovaných let v OKD	Nárok dle Zákoníku práce a kolektivní smlouvy vyššího stupně	Max. nárok dle části VII., bodu 3.1. Kolektivní smlouvy OKD	Navýšení odstupného dle odpracovaných let (KS OKD)	Max. celková výše odstupného v případě uzavření dohody
0–méně než rok	2násobek PMV	2násobek PMV	Není	4násobek PMV
1–méně než 2 roky	3násobek PMV	2násobek PMV	Není	5násobek PMV
2–4 roky	4násobek PMV	2násobek PMV	Není	6násobek PMV
5–10 let	4násobek PMV	2násobek PMV	1násobek PMV	7násobek PMV
11–15 let	4násobek PMV	2násobek PMV	3násobek PMV	9násobek PMV
16 a více let	4násobek PMV	2násobek PMV	5násobek PMV	11násobek PMV

Záchranářské záslužné kříže byly předány po dvou letech

Vyznamenání z Dolu ČSM se závodním Karlem Blahutem (druhý zleva) a předsedou ČBÚ Martinem Štemberkou (vpravo).

OSTRAVA – Hornický skanzen na Dole Anselm (Urx) na Landeku v Ostravě-Petřkovicích hostil první květnový pátek tradiční ceremonii předávání Záchranářských záslužných křížů. Vzhledem k tomu, že zahrnovala vyznamenané za roky 2020 a 2021, neproběhla v pamětní siní – kam by se všichni nevešli – nýbrž v kompresorovně.

„Všichni, co tu jste, dobře víte, proč. Ostatní to buď pochopí, anebo nepochopí,“ konstatoval Josef Kasper, ředitel Hlavní báňské záchrané stanice Ostrava. Ten zde společně s Martinem Štemberkou, předsedou Českého báňského úřadu v Praze, uctil položením věnce a zapálenými svíčkami památku 103 záchranářů, jež položili život při výkonu své profese a jejich jména jsou zveřejněna na tabulích cti. „Kéž by už žádná další nepřibyla,“ uvedl k tomu Kasper a zmínil dubnové mimořádné události na dolech společnosti JSW v Polsku, kde bohužel tamní záchranáři umírali (čeští nebyli požádáni o součinnost a nezasahovali tam). Štemberka před samotným předá-

váním vysvětlil, že resortní medaile udělila báňská správa za poslední dva roky ovlivněné epidemiologickou situací, kdy se mimo jiné nemohly pořádat hromadné společenské akce. Na pódium kompresorovny historické šachty Anselm tak vystoupilo celkem sedmačtyřicet záchranářů osobně a za Kamila Willertha ze ZBZS Dolu ČSA (ve sboru působil v letech 1993 až 2020) převzala vyznamenání in memoriam manželka Šárka.

Slavnostnímu aktu byli přítomni jak rodinní příslušníci oceňovaných záchranářů, tak zástupci hornických podniků. OKD nevyjímaje, kterou reprezentovali předseda představenstva Roman Sikora, místopředseda představenstva a výkonný ředitel firmy Radim Tabásek, ředitel provozu David Hájek a závodní stonavské šachty Karel Blahut. Státní podnik DIAMO pak mimo jiné jeho ředitel Ludvík Kašpar, či ředitel HBZS Ostrava a Hodonín Josef Kasper a Marek Jakubčík.

Záchranářské záslužné kříže bronzové uděloval Štemberka sedmadvaceti chlapům, z toho z OKD –

tedy Dolu ČSM – Lukáši Bortelovi, Jaroslavu Gebauerovi, Radku Gociekovi, Pavlu Klímovi, Radimu Kašparovi, Arturu Kopečovi, Lukáši Lejbovi a Bogdanu Piszkiwiczovi. Stříbrnými jich dekoroval dvanáct, z revíru jediného: Pavla Szwancararu. Zlatými pak devět, přičemž opět mezi nimi nechyběl člověk ze stonavské šachty: Zdeněk Chvojka.

Naprostá většina všech vyznamenaných ostatně resortní medaile obdržela právě za zásahy a záchrany životů a majetku na dolech OKD na Karvinsku, Ostravsku či Frýdeckomístecku stejně jako za dlouhodobé působení v HBZS či ZBZS zdejších šachet.

Došlo také na jednoho veterána, Milan Černín z Vědecko-výzkumného uhelného ústavu v Ostravě získal zlatý kříž za mimořádný přínos při zvyšování bezpečnosti práce v hornictví v oblastech protivybuchové a požární prevence a řešení problematiky BOZP. Svůj záchranářský kurz absolvoval Černín již v roce 1963.

Bratři Szwancararovi ze severské ZBZS mají stříbrné vyznamenání

STONAVA – Mezi vyznamenanými záchranářskými kříži byl za OKD i Pavel Szwancarar ze závodní báňské záchrané stanice (ZBZS) stonavské šachty. Obdržel stříbrný, stejný jako má z dřívějšího dvojčete, bratr Petr, působící mimořádně ve stejné profesi, jako hlavní četař záchranky na lokalitě Sever. „Bráchu předseda ČBÚ dekoroval v roce 2010 přímo křížem stříbrným,“ řekl Pavel. Který se poprvé ceremonie předávání nejvyšších resortních medailí účastnil v ostravském hornickém skanzenu v záchranářské expozici v roce 2017; bronzový kříž dostal za aktivní činnost v báňském záchraném sboru, úspěšnou likvidaci a uzavření poruby 332 209 a úspěšnou likvidaci záparu v porubu 400 006. Za rok 2021 mu

byl schválen i stříbrný – a to za aktivní a dlouholetou činnost ve sboru a podíl na likvidaci následků výbuchu v oblasti poruby 292 200/1.

„Zásah v devětatřicet sloji samozřejmě patřil k těm nejnáročnějším. Ale mám za sebou jiné dramatické výjezdy, třeba na Darkově, kde zůstali tři chlapi po výbuchu metanu, na 9. květnu, kde jsme šli přímo pro další záchranáře,“ vzpomínal Pavel. Pochází z hornické rodiny, kdy na šachtě dělal táta, strýčkové i bratřenci. Obě Szwancararovy dvojčata se ostatně také vyučily pro revír, Pavel elektrikářem slaboproudařem a Petr důlním zámečnickem. První působil v rubání a druhý na čelbách, kde byl kombajnér i předákem. „K záchraně mne to

lákalo už koncem osmdesátých let, ale nikdo se mnou nechtěl do kurzu,“ podotkl Pavel, který fáral kromě ČSM i na 9. květnu. Nakonec ho ke vstupu do dobrovolného sboru i s bratrem Petrem naverboval jejich bratranec Milan, sám též záchranář. Szwancararovi absolvovali záchranářský kurz v roce 1994. Petr pak nastoupil k profesionálům v roce 2000 a Pavel v roce 2001.

„Rodiny jsou na nás pyšné, ale na druhou stranu se taky bojí. Když se něco zatřepe a jsme na šichtě, hned píšou, co se stalo, kde jsme, jestli jsme v pořádku. Po výbuchu v 29. sloji jsem po vyfáření našel snad dvacet SMS zpráv,“ popisoval čerstvě vyznamenaný Pavel. Záchranářský záslužný kříž pro něho znamenal poctu a zadostiučinění za odváděnou práci v nebezpečných důlních podmínkách.

„Prakticky celou dobu jsem žil tím, že jsem báňský záchranář. Spoustu volného času věnoval přípravě, když mi mimo práci volali domů, že je třeba pomoci, neváhal jsem,“ nechal se slyšet Pavel, který spolu se svým bratrem Petrem oslaví příští měsíc pětadesát let. S věkem, jak připustil, je zapotřebí se u ZBZS o kondici stále více starat, prý je poznat, že už to není, co před lety... O zájemce o službu u záchranářů, jak doplnil, není ani v předtlučném době nouze, pokud však úseky tyto chlapy potřebné ve výrobě pustí.

Szwancararovi, dvojčata ze ZBZS stonavské šachty.

Lukáš Bortel – záslužný kříž bronzový

Jaroslav Gebauer – záslužný kříž bronzový

Radek Gociek – záslužný kříž bronzový

Zdeněk Chvojka – záslužný kříž zlatý

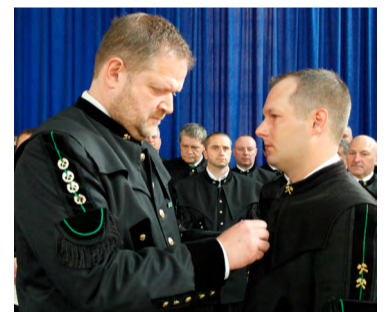
Radim Kašpar – záslužný kříž bronzový

Pavel Klíma – záslužný kříž bronzový

Artur Kopeč – záslužný kříž bronzový

Lukáš Lejba – záslužný kříž bronzový

Bogdan Piszkiwicz – záslužný kříž bronzový

Pavel Szwancarar – záslužný kříž stříbrný

Uctění památky záchranářů, kteří při práci položili své životy.

Pila Salma: Dřevo pro důl odtud odvezlo 180 kamionů

Areál provozu v Ostravě-Hranečnicku.

STONAVA – Salmovec pojmenovaný samozřejmě po jámě Salm (poté Ingát) a jejím majiteli, knížeti Hugu Salm-Reifferscheidtovi, je ve Slezské Ostravě místem, kde už devětašedesát let působí centrální výroba i sklad důlního dříví pro OKD. V dnešní době spadá pod odbor řízení povrchů. Podrobnosti o fungování Pily Salma přináší vedoucí provozu povrchových služeb Luděk Čechák.

proběhla rekonstrukce linky agregátového pořezu, která produkuje prkna sloužící k další výrobě (dřevěné palubky). Orientuje se i na hoblované dřevo. Pracuje tady osmnáct dělníků a čtyři technici, vedoucím areálu je Ivo Kubiš, výrobu řídí Lubomír Kočvara a ostatní činnosti pak Stanislav Špaček a Stanislav Galuzska.

„Vloni vyrobili na Salmě pro potřeby důlních v našem revíru 5138 kubíků

Dřevo pro revír pochází zejména z Jeseníků.

„Produkty ze Salmy jsou dřevařské výrobky, které lze v základním členění rozdělit na důlní dříví využívané jako výdřevy na důlních pracovištích, vzpěry, ploštiny či respý, a pilařské výrobky určené pro prodej externím zákazníkům, a to jak fyzickým osobám, tak firmám,“ líčí Čechák. Dřevo zpracovává Pílu Salma na ploše zhruba 10 hektaru pochází hlavně z lesů v Jeseníkách. Srdcem provozu jsou francouzské pily značky Bardet a jugoslávské pily Bratstvo, které věrně slouží od 60. let minulého století.

S postupným útlumem a uzavíracím šachet rozšiřovala Pila Salma sortiment výroby. Před třemi lety tu

dříví. Z toho bylo 3264 kubíků ploštin, 955 kubíků resp. 919 kubíků vzpěr. Pro laickou představu, všechny tyto výrobky naplnily 180 kamionů,“ popisuje Čechák. Znamená to, že v minulém roce v každém týdnu expedovali z dřevařského provozu v Ostravě tři až čtyři kamiony pro šachtu ve Stonavě.

„Ačkoliv je tento provoz mimo lokality Dolu ČSM, patří k nedílné součásti zajištění služeb odboru řízení povrchů spojených s těžbou uhlí i bezpečností,“ poznamenává Čechák. Co se externího prodeje produktů z Pily Salma týče, vloni odtud firmy nebo soukromníci nakoupili okolo 900 kubíků palivového dříví a 780 kubíků řeziva.

Vloni odtud odjelo do revíru 5138 kubíků dříví.

Extraliga nejlepších rubáňových a přípravářských kolektivů

DUBEN 2022

Rubání

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	těžba (t)	tuny / den	odrubaná plocha za den (m ² /den)	rub. výkon (t/hl/sm)	denní postup (m)	kombajn. výztuž
1.	Turoň(292200/2)	Miarka	26547	1031	471.2	23,075	2,74	SL 300, DBT 1300/3100
2.	ALPEX_Zelek(292207/)	Pielka	24394	947	584.2	23,683	2,38	SL 300, FAZOS 15/33, 15/31
3.	Kulla(463200/1)	Kubanek	23578	912	375.0	11,624	2,12	SL 300, FAZOS 15/33

Přípravy – kombajny

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	měsíční ražba (m)	m / d	čistý výlom/den (m ² /den)	čelbový výkon (cm/hl/sm)	typ zařízení
1.	Fajman(293220/3)	Čáp	140,00	7,37	167,26	42,17	AM-50/132 C02
2.	ALPEX_Figura(463240/2P)	Zguda, Mgr.	84,00	3,82	86,67	20,34	AM-50/132 C03
3.	Noworyta(401266/3)	Firla	81,00	3,38	52,65	19,61	AM-50/132 C01
4.	ALPEX_Pasik(293220/4)	Bajaczyk, Ing.	75,00	3,00	68,10	17,12	AM-50/132 D02
5.	ALPEX_Michoň(463394/)	Palej	59,00	3,28	74,41	17,25	MR 340X-Ex SANDVIK C03
6.	Kadlec(293260/6, 293240/4)	Čáp	16,00	1,45	35,93	8,25	AM-50/132 C04
7.	Pavlík(463332/)	Firla	16,00	1,60	43,04	6,66	MR 340X-Ex SANDVIK C02

Přípravy – klasické technologie

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	měsíční ražba (m)	m / d	čistý výlom/den (m ² /den)	čelbový výkon (cm/hl/sm)	typ zařízení
1.	Slíž(402264/)	Čáp	29,00	2,90	67,57	15,43	Trhací práce, D 1131 HAUSHERR,NOELL C04

LEDEN – DUBEN 2022

Rubání

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	těžba (t)	tuny / den	odrubaná plocha za den (m ² /den)	rub. výkon (t/hl/sm)	denní postup (m)
1.	Kubeš	Pamánek, Ing.	91080	1059	635.0	29,605	3,60
2.	ALPEX_Zelek	Pielka	83876	773	499.2	19,288	2,04
3.	Turoň	Miarka	66140	1071	475.1	25,574	2,77
4.	Kulla	Kubanek	61908	539	210.8	8,333	1,19
5.	Kania	Pochopeň	56250	1108	465.8	20,666	2,34

Přípravy – kombajny

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	ražba (m)	m / d	čistý výlom/den (m ² /den)	čelbový výkon (cm/hl/sm)
1.	ALPEX_Figura	Zguda, Mgr.	420,00	3,96	86,61	20,91
2.	ALPEX_Pasik	Bajaczyk, Ing.	353,00	3,64	82,89	20,22
3.	ALPEX_Michoň	Palej	329,00	3,36	79,18	17,71
4.	Noworyta	Firla	275,00	2,88	54,42	15,36
5.	Kadlec	Čáp	231,00	3,30	67,48	17,85
6.	Pavlík	Firla	228,00	3,80	95,94	16,64
7.	Fajman	Čáp	220,00	6,47	146,98	38,00
8.	Lichý	Firla	39,00	2,50	64,75	13,47

Přípravy – klasické technologie

Pořadí	kolektiv	vedoucí úseku	ražba (m)	m / d	čistý výlom/den (m ² /den)	čelbový výkon (cm/hl/sm)
1.	Slíž	Firla	119,00	2,59	54,20	11,98
2.	Fajman	Čáp	41,00	3,42	77,56	17,94

POZNÁMKA: V ročních tabulkách jsou zeleně označeny kolektivy, které více provozních dnů odpracovaly s technologií POP 2010.

Alpex v porubu 292 207, fedrunk brzdí kámen i přechod dělicí třídy

Dokončení ze strany 2

„Bereme kombajnem uhlí a kámen prakticky půl na půl. Přibírka hornin spotřebuje spoustu vody, musí se více udržovat trysky postříků. Kamení nám působí docela problémy i na stěnovém pancéři, kdy se trhá řetěz, opotřebovávají rychlospojky, povolují rozety,“ popisoval. S tím, že předák zámečnické party Jarosław Fierek i hlavní úsekový údržbář kombajnu Sobolewski Grzegorz mají denně plné ruce práce s udržováním technologií v chodu.

Před osádkami vedenými směnovými předáky Piotrem Malinou, Mariuszem Zawilou, Piotrem Choragwickim a Krzysztofem Wojtylkem stanul i jiný, nikoliv snadný a příjemný úkol: Projekt zatlačeno dělicí třídou 292 227 nacházející se rovnoběžně s úvodem i výduchem bloku 292 207 obsahující hajcmány a veškerou obvyklou výstroj důlního díla. O povolování zarezých šroubů TH výztuži nemohla být ani

řeč. „Střelba, trhání, řezání, plnění, postup dva metry a všechno zase znovu,“ komentoval to vedoucí úseku Alpex.

A aby toho neměli málo, chlapy trápily problémy s mikroklimatickými podmínkami. Pracoviště máme daleko od jámy s nižším průtokem větrů, na výdychu je proto instalovaná jedna a na úvodě dvě mobilní ledničky se zásobníky chladicího média,“ řekl Hetman. Ke konci třetího týd-

ne v květnu pak porubní fronta s průměrným denním postupem 2,8 metru dojížděla do přesmyku, kdy se víceméně část profilu porubu načas promění v kámen.

„Denně teď kopeme v průměru tisíc tun čistého uhlí bez průvodních hornin,“ oznámil vedoucí úseku. Horníci z Alpexu by měli ve stěně 292 207 kopat do konce tohoto roku a celková těžba odtud byla plánována na 221 tisíc tun.

Nadštájr (zleva), kombajnový specialista a zastupující hlavní předák.

Čím je větší horko – tím je důležitější pitný režim!

STONAVA – Měsíční téma školení BOZP ve společnosti OKD navazuje na blíží se teplé období, týká se totiž bezpečnosti práce ve zhoršených klimatických podmínkách. A ty, panující hlavně na vzdálených separátně větraných pracovištích, kladou na havíře skutečně nemalé nároky.

„Čím je větší horko – tím je důležitější pitný režim,“ vyhlásuje Břetislav Pukowski, vedoucí odboru řízení bezpečnosti, heslo váží se k aktuálnímu poučení. Právě v červnu, červenci a srpnu hrozí v podzemí vyšší riziko dehydratace, přehřátí organismu, ale i srdeční či mozkové příhody.

K hlavním zásadám pro bezpečnou práci v náročných mikroklimatických podmínkách patří:

- životopráva předchozího dne (má velký vliv na pohodu a výkon v práci),
- zavodnění organismu (před náročnou směnou je třeba vypít co nejvíce vhodných tekutin, už před sfáráním nebo započítím práce),
- pít tekutin průběžně (ne najednou ale být jimi vybaven podle profese a činnosti),
- věnování zvláštní pozornosti kolegům po přerušené pracovní docházce (nenechávat je dělat samostatně, přizpůsobit jim, pokud možno, prostředí i činnosti),
- nehrát si na hrdinu (včas si říci o pomoc, komunikovat o svých pocitech včetně případných zdravotních potíží),
- využívat v maximální míře strojní dopravu při cestách na pracoviště i zpět,
- zkracovat chůzi ve výdušných větrech (i za tu cenu, že cesta je delší, bude ale každopádně bezpečnější),
- chodit do lepšího (tedy z pracoviště zpět do úvodních větrů),
- nezůstávat sám v mikroklimaticky nejnebezpečnějších místech (ve vrchních úvratích porubů, výdušných chodbách a dlouhých separátních dílech bez klimatizace by mělo být vždy více lidí, navíc v neustálém spojení, ať vizuálním, světelným, nebo telefonickým, případně ve spojení jinými signály),

Zavodnění, příprava na šichtu.

- zajímat se o kolegu (často se stává, že mu není dobře a nechce obtěžovat),
- neposílat lidi samostatně na dlouhé výdušné chodby (například do porubů, a to ani elektrikáře, lokomotiváře či jiné zaměstnance neznalé daného prostředí),
- dávat pozor na dlouhých trasách při předfáráni (jsou rizikové pro přehřátí organismu, hlavně ve svázných dílech s výdušnými větry, fárající dvojice se nesmí v žádném případě rozejít),
- seznámit se řádně s režimem i odpočinkem na pracovišti (včetně

- dodržování stanovených přestávek v délce třiceti minut),
- bezchybně větrat pracoviště samotná (uzavírat regulační objekty, hlídat těsnost přepážek, plent, lutnových tahů, udržovat v čistotě odlučovače prachu, dochlazovače),
- čerpat náležitě důlní vodu (jinak se zvyšuje vlhkost a zhoršuje mikroklimatické podmínky na pracovišti),
- zajistit si v první řadě vhodné prostředí (před výrobními úkoly mají přednost přemístování, instalace a údržba stanovených klimatizačních zařízení),
- mít na paměti, že nefunkční, neúčinná klimatizace výrazně snižuje

Vhodným doplňkem jsou iontové nápoje.

- výkonnost (až o padesát procent),
- zastavení a poruchu klimatizace okamžitě hlásit inspekční službě (a dále postupovat podle havarijního plánu, jímž se mění režim práce a odpočinku, může padnout rozhodnutí o zákazu práce),
- zastavit práci při nevolnosti – kolapsu – kolegy (zajišťuje se hned první pomoc, nenechává se ho odejít ani sedět samotného, volá se inspekční služba se žádostí o pomoc, zajišťuje se také doprava, doprovod postiženého).

„Řádné dodržování pitného režimu, správné větrání je nutné nejen

v dole, ale i na povrchu,“ zdůrazňuje vedoucí odboru řízení bezpečnosti. Nedostatek tekutin podle něj může způsobit bolesti hlavy, zhoršené soustředění, únavu i jiné zdravotní problémy. Ve špatném klimatu se člověk brání termoregulací, přičemž při neúčinném odvádění tepla – v prostředí s nehybným ovzduším, vysokou vlhkostí a v kombinaci s fyzickou i psychickou zátěží – nastává přehřátí organismu. Bez vyrovnávání ztrát tekutin a minerálů pak dochází k dehydrataci.

„První pomoc v takových případech? Přemístíme postiženého z horka, případně odstraníme teplý oděv. Má-li zvýšenou tělesnou teplotu, zajistíme aktivní ochlazování třeba ventilátorem, chladnou sprchou, studenými obklady na hlavu, přední plochu krku, krajinu srdeční, jaterní a třísla, můžeme ofoukávat stlačeným vzduchem,“ uvádí Pukowski. S varováním, že ochlazení má být pozvolné (do snížení teploty na 38°C), aby naopak nehořelo druhotné podchlazení. Je třeba zajistit dostatečné množství tekutin pro postiženého, nejlépe s obsahem minerálů. „U těžkých stavů může mít člověk zástavu životně důležitých funkcí. Tehdy je nutno urychleně zahájit základní neodkladnou resuscitaci a zavolat na inspekční službu,“ zakončuje vedoucí odboru řízení bezpečnosti.

Desatero správného pitného režimu

1. základem je čistá pramenitá voda, níže a středně mineralizované minerální vody (ty rozpouští krevní oběh, který má na boj s únavou velký vliv),
2. začínat den sklenkou pramenité vody (cca 0,3 l), na začátku dne vypít alespoň čtvrt litru teplého nápoje k snídani a k tomu nejlépe skleničku džusu,
3. doplňovat tekutiny průběžně, nečekat na pocit žízně, ta je počátečním znakem dehydratace (pít je třeba pravidelně a vědomě během dne, nejlépe po menších doušcích, jednorázové vypití velkého množství zatěžuje ledviny),
4. signálem nedostatku vody, je například sucho v ústech, tmavá moč, ale také pocit neklidu, zhoršené soustředění a nervozita,
5. bilance tekutin (výdej a příjem vody) má být vyrovnaná, podle výdeje regulujeme příjem,
6. vypít dva až tři litry tekutin denně, v horku, při extrémních klimatických podmínkách a při zvýšené zátěži by se měl příjem zvýšit až na pět litrů,
7. ideální je pít čistou vodu, v mikroklimatických podmínkách iontové nápoje, dále bylinkové a zelené čaje,
8. nápoj by neměl být moc chladný, raději vlažný a v zimě teplý,
9. každý gram soli nebo cukru v potravě navíc má za následek zadržování vody v organismu (to znamená omezit příliš slané a příliš sladké jídlo a pití),
10. silný černý čaj a černá káva nejsou pro organismus zdrojem tekutin (naopak vypitím kávy tělo tekutiny ztrácí, alkohol, káva, určité čaje a nápoje se nezahrnují do pitného režimu vůbec, protože organismus naopak odvodňuje).

Konec s koronavirem? Respirátory v dole už jen dle bezpečnostních předpisů

STONAVA – Život v revíru OKD se v květnu 2022 pomalu a jistě navrátil do podoby před březnem 2020, kdy se začalo šířit nově nemocný virem SARS-CoV-2, obecně zvané též covid či koronavirus. Posledním s ním souvisejícím technicko-organizačním opatřením bylo zrušení nošení respirátorů.

„Od počátku zasedal kvůli koronaviru v OKD krizový štáb reagující operativně na nařízení vlády a hygieniků týkající se epidemiologické situace. Svou činnost ukončil v únoru 2022,“ sdělil vedoucí odboru bezpečnosti Břetislav Pukowski. Koronavirus, jak připomenul, poznamenal život celé populace a zasáhl i do chodu těžební společnosti – která musela předloni v létě na čas přerušit výrobu. Od jejího obnovení se v revíru pravidelně preventivně testovalo a firma spolupracovala se zdravotníky z nemocnic i laboratorů.

„Celkem bylo od srpna 2020 do února 2022 provedeno více než 145 tisíc testů“ informoval projektový manažer Luboš Důbravka. OKD se stala i průkopníkem v podpoře očkování zaměstnanců (a později i jejich rodinných příslušníků) proti této nákaze. Nabídla i třítisícový motivační bonus za ukončenou vakcinaci, čehož využilo více než 2100 lidí. Dohromady bylo v revíru naočkováno 81 procent za-

Testování zaměstnanců v době koronavirové pandemie.

městnanců. Pro srovnání v pátek 20. května to dělalo v české populaci nad čtyřiašedesát procent.

Nejdéle trvala v OKD právě povinnost nosit ochranu dýchacích cest (respirátor typu FFP2 bez výdechového ventilu), která se uplatňovala podle aktuální epidemiologické situace. Naposledy to platilo jen pro fárající při jízdě v těžní kličce či kabinách vlakových souprav. Testovalo se do 18.2.2022, posléze se začaly vydávat rychlé antigenní testy (RAT) k sebetestování. Zaměstnanec má nárok na dva, ty mohl využít v případě příznaků onemocnění sám, anebo je poskytnout příbuzným.

Červnový výdej RAT testů bude probíhat na uvedených lokalitách v těchto termínech.

Termíny výdeje:

Důl ČSM (lokality Sever a Jih)
úterý 14. 6. 2022; středa 15. 6. 2022
DIAMO, státní podnik, odštěpný závod Darkov – lokalita Darkov
středa 15. 6. 2022

Provoz: Píla Salma, Golf – Lipiny, OŘKJ
středa 15. 6. 2022 v denní místnosti, kancelář vedoucího zaměstnance příslušného provozu

Výdejní místa:

Důl ČSM-Sever: Kulturní dům
úterý a středa v čase od 04:45 – 08:10 hod.; od 10:30 – 11:30 hod.; od 12:00 – 14:10 hod.; od 16:30 – 17:30 hod.

Důl ČSM-Jih: zasedací místnost
úterý a středa v čase od 04:45 – 08:10 hod.; od 10:30 – 11:30 hod.; od 12:00 – 14:10 hod.; od 16:30 – 17:30 hod.

DIAMO, státní podnik, odštěpný závod Darkov – lokalita Darkov: místnost C 109

středa v čase od 05:00 – 06:10 hod. V časech určených příslušným vedoucím zaměstnancem.

Provoz: Píla Salma, Golf – Lipiny, OŘKJ
středa v denní místnosti, kancelář vedoucího zaměstnance příslušného provozu

Oběti důlních neštěstí na dvou dolech v Polsku

JASTRZĘBIE ZDRÓJ – Černý duben zažila uhelná společnost JSW (Jastrzębska Spółka Węglowa) z jižního Polska, když v průběhu týdne zaznamenala na svých dolech nedaleko hranice s Českem dvě mimořádné události s tragickými následky. Potvrzeno bylo celkem devatenáct obětí, k nimž bude třeba časem přičíst i sedm nezvěstných horníků. Více než dvacet dalších utrpělo zranění včetně vážných popálenin.

Na šachtě Pniówek v Pawłowicach nedaleko od města Jastrzębie-Zdrój zabíjel metan. První výbuch byl zaznamenán v porubu N-6 v noci na středu 20. dubna, po něm ve čtvrtek 21. a v pátek 22. následovalo až sedm dalších explozí. Situace tam byla podle ředitele JSW Tomasze Cudnego tak složitá a nebezpečná, že padlo v pondělí

2. května rozhodnutí postiženou oblast výbuchuvzdorně uzavřít. Až za hrázemi vyhasne požár, bude záchranná akce opět obnovena s cílem najít pozůstatky sedmi pohřešovaných zaměstnanců.

Na šachtě Borynia-Zofiówka Ruch Zofiówka došlo v sobotu 23. dubna opět časně nad ránem k silnému důlnímu otrusu s energií 4x10 J, spojenému i s intenzivním vývinem metanu. Stalo se to během ražby a provádění dlouhých vrtů pro thací práce na čelbě D-4a přibližně ve štuře 900 metrů. Z dvaapadesáti horníků v oblasti se dvačtyřicet zachránilo vlastními silami. Deset jich našli záchranáři po smrti, jejich akce byla rozdělena na čtyři etapy, museli mj. vyčerpávat vodu z chodby. Záchranná akce byla na této lokalitě ukončena ve středu 27. dubna odpoledne.

Vozy báňských záchranářů na KWK Pniówek.

Valter Broda nyní jako kočí pohřebního spřežení.

Vysloužilý dispečer dopravářů dělá kočího na projížďky, svatby i pohřby

HORNÍ ŽUKOV – Doslova od narození začal žít Valter Broda z Horního Žukova na statku s koňmi. Jezdívá s nimi i v dobách, kdy pracoval na Dole ČSM. Teď, v hornickém důchodu, se stal v regionu docela vyhlášeným kočím udržujícím tradici projížďek v bryčce či kočáře, ale i svateb nebo pohřbů s vozy taženými spřežením.

„Od deseti let mám všechny prázdniny odježděné s koňmi na rekultivacích, započítali mi je dokonce do důchodu,“ vzpomínal letos jednadsmesátiletý Broda. Jeho vztah ke zvířatům se promítl i do jeho původní profese zoologa, kterou však dělal jen krátce. Dlouho nezůstal po vojenské službě ani u dopravce ČSAD, soused ho totiž, coby čerstvého ženáče, zlákal na tehdy více než slušný náborový příspěvek i plat na šachtu.

„Myslel jsem si, že to tam vydržím ty povinné tři roky, nakonec z toho bylo třiatřicet let, skoro celých na nočních šichtách,“ pokračoval vysloužilý dispečer lokomotivového provozu v důlní dopravě. Do důchodu odešel v pětapadesátiletých v roce 2007.

„Počátkem osmdesátých let jsem jezdívá s koňmi s pohřebákem, do toho

s nimi pracoval na záhumenkách, spával po šichtě na ČSM někdy jen dvě hodiny. Nakonec jsem zjistil, že se to fakt nedalo zvládat a ani žena nebyla nadšená,“ přiznával Broda.

Právě jeho v dnešní době angažovali v Karvině na nostalgické jízdy s kočárem v okolí zámku ve Fryštátě, letos se chystal na jejich šestnáctou sezonu. „Koní jsem od počátku sedmesátých let odchoval včetně hříbátek na prodej okolo dvaceti. Teď mám čistokrevné strarokladrubáky Prince, Brika a Bleska. První dva do spřežení, třetího a nejstaršího už víceméně jen na polní práce,“ popisoval kočí.

Nejnoveji se rovněž začal objevovat na kozlíku historického funebráckého vozu z roku 1850 patřící pohřební službě Charitas rodiny Vítězslava Dernického z Ostravy. „Lhotka, Kunčičky, Bruntál, Orlová, Stará Bělá, Slezská Ostrava,“ vypočítával. S konstatováním, že tak jako na šachtě míval danou ústroj (fáračky, helma, lampa), stejně jako kočí pohřebního vozu se začal oblékat podle předpisu – cylindr, rukavice, bič a deka přes nohy.

A v minulosti s kolegy z dopravy na Dole ČSM (uprostřed).

Sv. Barbora v Šumbarku střeží oběti z Dolu Dukla

HAVÍŘOV – U památníků 108 horníků, kteří v červenci 1961 zahynuli při požáru na Dole Dukla v Dolní Suché, se na hřbitově v Havířově-Šumbarku objevila dřevěná socha Svaté Barbory z Nikomédie. Dílo z dubového dřeva vytvořil lokální řezbář Čestmír Slíva a město zajistilo jeho instalaci na toto pietní místo.

„Pomník připomínající jednu z nejhorších důlních tragédií v tuzemsku byl předloni z areálu bývalé Dukly přesunut do důstojnějšího prostředí, na hřbitov v Šumbarku. Z bývalého důlního areálu se totiž stala průmyslová zóna, proto se radnice rozhodla ho přesunout. A socha svaté Barbory mu v novém dodala symboliku, něžnost a eleganci,“ vzkazoval havířovský primátor Josef Bělíca.

„S nápadem zkrášlit pietní místo důlního neštěstí přišel sám autor sochy, jehož inspirovalo nové místo památníku na hřbitově v Šumbarku. Čestmír Slíva je pedagog, umělec a velmi šikovný řezbář, se kterým spolupracujeme i při pravidelné údržbě městských soch.

Detail svěťce od řezbáře Čestmíra Slívy

Svatá Barbora vznikala necelé tři měsíce a hned po její instalaci na místo určené vzbudila nadšení všech, kteří ji měli možnost spatřit,“ uvedl náměstek havířovského primátora pro investice a chytré město Bohuslav Niemiec.

Uctít památku 108 obětí z Dukly a poklonit se sv. Barboře se letos chystá hornická veřejnost a zástupci města u památníků ve čtvrtek 7. července v 10 hodin. Přesně na den po jednašedesátileté od této mimořádné události.

Skok přes kůži byl i u „krojovaných“

Dlouho odkládaný sedmý ročník svého Skoku přes kůži uskutečnil v sobotu 2. dubna Spolek krojovaných horníků při obci Stonava. Významné akce hornického profesního cechu se tady zúčastnilo okolo dvou set pozvaných hostů a také dvě polské delegace. Stonavský šachták se odbyval pod taktovkou Slavného vysokého a neomylného prezidia Josefa Kaspera (ředitele HBZS Ostrava) za vydatné pomoci Slavného dědičného kantora Josefa Grimma a hudebního doprovodu jeho „Smečky“. Program byl tradiční: Uctění hornických tradic, soutěž tablic a došlo rovněž na komandování některých provinilců vůči Pivnímu zákonu do Pivního zadržání.

Sesse krojovaných horníků ve Stonavě.

Rozkvět ze Sedlišť, havířské tradice ctí nejdéle v regionu

SEDLIŠTĚ – Dokud budeme žít, budeme tradice ctít! Přesně podle tohoto motto pokračuje v činnosti Hornický spolek Rozkvět Sedlišť. Letos totiž působí už 121. rokem, a to kontinuálně bez přerušení. Déle žádný další podobný spolek v našem revíru neexistuje (o rok mladší je ale KKH Gabriela, který má asi desetkrát tolik členů).

„Nejsme a nikdy jsme nebyli těžařskou obcí, horníci u nás ale bydleli všude. Pro obec je tudíž velká čest mít právě takový spolek, navíc nejstarší v kraji. Horníci u nás působí spolu s hasiči ostatně taky nejdéle,“ líčí Jaromír Krejčok starosta Sedlišť. Tato vesnice na Frýdeckoměstceku s asi 1700 obyvateli má pro svůj spolek Rozkvět i zvláštní místnost ve zdejšímu muzeu (je také hlavní expozicí) a cestu k němu ukazuje důlní vozík.

„Rozkvět má však jen pětadvacet členů, přičemž třeba takový KKH Gabriela kolem dvou set padesáti. A právě stav členské základny nás těší nejméně,“ konstatuje předseda klubu Jaromír Stríž, vysloužilý havíř

Zástupci klubu Rozkvět s praporem.

z rubání na dolech Zárubek a Stařič. Nedávno se navždy loučí s jedním kamarádem ze spolku, dalšího – mladšího – našťastí nabírají.

Bývalý elektrikář-slaboproudář ze šachty Heřmanice (Rudý říjen) Radim Janák připomíná, že Rozkvět svého času čítal horníky ne-

jen ze Sedlišť, ale též Frýdku-Místku, Kaňovic, Bruzovic, Václavovic, Panských Nových Dvorů. Podmínka: Nejméně dva roky práce na šachtě, jedno či na povrchu nebo v dole. V počátcích minulého století je klub otevřen ale i ocelářům z fabrik v Lískovici a Ostravě-Vítkovicích.

Výroční členská schůze KPHMO, přání k jubileům i vyznamenávání

OSTRAVA – Klub přátel hornického muzea v Ostravě (KPHMO) uskutečnil v ostravské restauraci U Vlka výroční členskou schůzi, na níž spolek usilující o udržování havířských tradic nejen v našem regionu bilancoval činnost v posledních třech letech. A došlo také na gratulace jeho jubilantům či vyznamenávání zasloužilých členů.

„Vládní opatření proti koronaviru postihly náš klub stejně jako celou společnost. V určitých dlouhých úsecích se nemohly konat besedy, i náš výbor jednal online. Tato omezení utlumila činnost klubu ve všech směrech, v náhradních termínech v letech 2020 i 2021 jsme sice stihli plenární schůze, ale oslavy svátku sv. Barbory už nikoliv,“ popisoval Jan Kunčický, předseda KPHMO. Obtížné podle něho bylo i běžné placení členských příspěvků, distribuce periodika Hornický zpravodaj či kalendářů Těžní věže od Nadace

LANDEK Ostrava ... a ukázalo se, že důležité pro komunikaci mezi výborem a členy je spojení e-mailů. V rouškách se konalo také poslední rozloučení s významným činovníkem, hospodářem a jednatelem Karlem Budínem v září předloňského roku.

Tradičně došlo na výroční schůzi U Vlka k přáním jubilantům, v pobočce z Ostravy jich bylo osm, ve věku od sedmdesáti do devadesáti let (oslavil je Josef Vilím), v té z Havířova šest ve věku od pětasedmdesáti do pětasedmdesáti let a v té z Karvině jeden sedmdesátiletý. „Co mě dosti trápí, je právě členská základna, samozřejmě všichni stárneme a postupně odcházíme z tohoto hornického světa, snižuje se náš počet a nově – hlavně mladší – členy v podstatě dnes nezískáváme, velká škoda,“ posteskl si Kunčický.

KPHMO také pamětními plaketami ocenil tyto členy: Alexandera Wojnara, Josefa Žebráka, Miroslava

Mynáře, Oswald Wytrenze, Ladislava Trebatického, Jaroslava Gongola, Eduarda Heczka, Jiřího Kubíka, Pavla Sírsy, Pavla Blažka, Josefa Burkada, Zdeňka Kohoutka, Danu Kunčickou a Kateřinu Polínkovou.

Co se aktivit klubu týče, avizovaná byla další beseda ostravské pobočky, proběhne 7. června opět U Vlka ve Svinově, od 15 hodin bude profesor Pavel Prokop a emeritní Slavný vysoké a neomylné prezidium hornických sessí hovořit o historii Skoků přes kůži. Havířovská pobočka připravila besedu na 13. června do loutkového sálu KD Petra Bezruče, od 16:30 na ní hlavní mechanik HBZS Ostrava Jaroslav Provázek představí oddíly specialistů v báňské záchranné službě. Karvinská část KPHMO oznámila exkurzi, která bude 8. června do Muzea břidlice v Budišově nad Budišovkou a do Flascharova dolu v Odrách.

Předsednictvo výroční členské schůze KPHMO.

Klub vyznamenal i dámy.

Lodičky zahájily sezonu, divoké koncerty, ale i ranní meditování

KARVINÁ – Areál loděnice ve fryštátském Parku Boženy Němcové rozjel „bezokovidovou“ sezonu ve velkém stylu, už koncem dubna ji zde otevíraly kapely různých žánrů, následoval cestovatelský festival s nikoliv nezajímavou gastronomickou vložkou a doslova divoké bylo majálesové veselí.

„Vytvořili jsme místo, kde si každý bez ohledu na věk, původ a víru najde to své. Máme čtyři základní pravidla: Prostor kultury se zajišťováním větších i menších akcí. Podpora rozvoje se zaměřením na činnost rozvíjející smysluplně volný čas. Pomoc potřebným, kdy myslíme na ty, na něž se štěstí usmálo snad méně, a každý rok děláme alespoň jeden koncert s výtěžkem na pomoc potřebným. Příležitosti dobrovolníkům, to znamená, že do projektů se s námi může zapojit široká veřejnost a spolupracujeme i se studenty, kteří posléze své znalosti využívají v praxi,“ vysvětloval Lukáš Heczek z Iniciativy Dokořán, která karvinské Lodičky provozuje.

A jak lídr asi dvacetiletého týmu Dokořán upřesnil, nic z toho by se neobešlo bez Nadace OKD: „Je od samého začátku naším primárním partnerem, po městu druhým největším. Její pomoc je pro udržení chodu Lodiček zásadní, jinak bychom to asi sotva zvládali.“ Iniciativa Dokořán

Majáles se konal znovu na Lodičkách.

založená v roce 2005 s cílem „vytvářet v Karvině trochu jinou kulturu“ organizovala nejprve dnes již legendární Festival Dokořán, od roku 2017 nicméně koncept změnila a dala se na pořádání více než padesáti tematických akcí za sezonu – od gastronomie, přes charitu, rock, přednášky, majálesy až po relaxaci.

Ostatně, od května na Lodičkách začaly tradiční ranní protahování s prvky jógy, dechovými a mobilizačními cvičeními a meditacemi. „Vedou je Marek Szweđa s Tomášem Kozmou, jsou vždy v deset hodin do-

poledne, a to za každého počasí. S sebou stačí karimatka, anebo se dá i bez ní jen tak na trávě,“ komentoval Heczek klidné aktivity v areálu. Ty byly naplánovány na víkendy 4. a 5., 11. a 12., 18 a 19 i 25 a 26. června.

Lodičky, jak Heczek dodal, budou každopádně příští měsíc (v sobotu 18.) hostit další koncert z řad těch hlasitějších, tradiční Dolaňská Grom představující českou a polskou kulturu. Letos se představí od severních sousedů Kambo, IRA a Stach Bukowski, z naší scény pak Habera & AMP Team.

Těžařská nadace se stala partnerem českého rekordu v dezinfekci rukou

KARVINÁ – Májový den zdraví v Karvině letos znamenal nejen nabídku vyšetření a dalších zdravotnických služeb, prevence, osvěty či aktivit pro děti. Na akci, jejímž partnerem se stala i Nadace OKD byl totiž překonán český rekord v dezinfekci rukou z roku 2009 z Ostravy.

„Ve fakultní nemocnici si tam v rámci Světové dne mytí rukou dez-

infikovalo dlaně 1067 lidí, zatímco u nás to bylo na jednom místě naráz 2045 osob,“ sdělila Věra Murínová z Nemocnice Karviná-Ráj. Zaměření celého májového zdravotního dne podle ní mělo za cíl na doznívající vlně pandemie onemocnění covid-19 zapůsobit na veřejnost a zábavnou formou klást důraz na nutnost dodržování hygienických pravidel.

Rekord byl zaznamenán v areálu Loděnice v parku Boženy Němcové ve Fryštátě. „Jedním z úkolů naší nemocnice je působit preventivně na veřejnost. Rádi jsme proto zorganizovali tuto akci jejíž součástí bylo i symbolické ukončení covidového období. Mám radost, že se nám to podařilo a Karviná je zapsaná v české knize rekordů,“ vzkazoval ředitel Nemocnice Karviná-Ráj Ivo Zolnerčík. Úspěch ocenil i primátor města Petr Wolf, podle něhož má Karviná nejen nejmikřejší českou stavbu (kostel sv. Petra z Alkantary), ale i nejmikřejší ruce zdejší populace.

Celkem 2045 lidí z dezinfikovanými dlaněmi se se bavilo i při dalším programu (prezentace karvinských volnočasových aktivit, gastro-zóna, vystoupení Marka Ztraceného). Na prevenci cílily také orientační měření zraku, zjišťování krevních skupin, či vyšetření podoskopem. Den zdraví měl za partnera mj. zdravotní pojišťovnu RPB 213.

Účastníci dezinfekčního rekordu v Karvině.

Horničtí judisté vybojovali medaile na slovenském mistrovství veteránů

STONAVA – Po dvouleté pauze se koncem dubna konalo veteránské Mistrovství Masters Slovenska v judu. Pro cenné kovy si do Povážské Bystrice přijel celý kolektiv hornických sportovců z Karvině a i díky jim byla nakonec česká výprava nejúspěšnější z celkem osmi zúčastněných států se ziskem dvaceti zlatých, šesti stříbrných a stejného počtu bronzových medailí.

„Zatím mi to na šichtě vychází, když potřebuju volno, vždycky se domluvíme,“ komentoval svou přípravu, jakožto i cesty na závody závodní báňský záchranář z jižní lokality stonavské šachty Miroslav Tamáš. Judu se věnuje od svých šesti let, letos má šestatřicet a v Povážské Bystrici vybojoval na tatami stří-

bro v kategorii M3 do 81 kilogramů. „Naše hornické město úspěšně reprezentovali nejen kolegové z ČSM, ale i vysloužilí chlapi ze šachet. Mezi které patří i trenér oddílu MSK Judo Karviná Petr Rabas, dřív-

Horničtí judisté na veteránském mistrovství.

ve přípravě na Míru,“ poznamenal Tamáš.

Strojník severského těžního zařízení Julius Majerčák, severský elektrikář a záchranář Roman Bielczyk, jak uvedl, vybojovali ve svých kategoriích zlato. Stejně jako dva horničtí duchodci Miroslav Huňář a Bronislav Szustik. Třetí – Jiří Feber – pak stříbro. Turnaje se zúčastnil také vysloužilý kombajnér z ČSM František Vlašic.

„Za naši republiku nastoupilo na slovenském mistrovství veteránů pět judistek a pětatřicet judistů,“ shrnul Tamáš. S tím, že na sportovní část navázala společenská, kdy se večer setkala kompletní výprava oslavující společně nejen úspěchy, ale i setkání po roční přestávce. Judisté poznávali i krásy Slovenska.

Vizualizace budoucí tělocvičny.

Z bufetu na zimním stadionu tělocvična pro dětské hokejisty

KARVINÁ – Ještě zbývá vyřešit odvoz stavební suti a konstrukční uspořádání podhledů, a jde se na to! Na karvinském zimním stadionu STARS vznikne místo bufetu tělocvična pro malé hokejisty a hokejistky klubu HK Karviná, jenž nabral teprve v druhém roce působení okolo 140 členů.

„Vybudujeme ji za podpory těžařské nadace, získali jsme grant v regionálním programu,“ zdůrazňoval představitel hokejového klubu Martin Kytko. Nový prostor, jak vysvětloval, budou využívat ke zlepšování pohybových a koordinčních schopností a aktivit všech dětí, které se s ním věnují lednímu hokeji – protože nezbytnou součástí je i komplexní fyzická průprava. „Zvyšší se

jim dávka aktivního pohybu nad rámec času stráveného na ledové ploše. Tímto projektem cílíme na komplexní rozvoj pohybového aparátu zahrnující gymnastickou přípravu, cvičení a další aktivity,“ upřesnil Kytko.

Bourání bufetu bylo naplánováno do konce června, přestavba prostoru na tělocvičnu by měla trvat do července, následovat bude vybavení a od srpna by HK Karviná nejraději s dětmi už zahájil přípravu. „Změnou cílíme i na komplexnější využití zimního stadionu, jenž v současné době tuto možnost nenabízí a s dětmi musíme využívat jiná sportoviště, která jsou, co se týká času, v dostupné vzdálenosti minimálně patnáct minut chůze,“ doplnil Kytko.

Srdcař roku zve na extrémní triatlon na přehradě Brušperk

Srdcovka znamená tradiční podporu.

BRUŠPERK – Podevatenáct se u brušperské nádrže setkají milovníci sportu kombinujícího plavání, cyklistiku a běh. X-RTB Triathlon se uskuteční v sobotu 11. června a pořádající oddíl Vodní záchranná služba ČČK Ostrava opět podpoří Nadace OKD, patronem se stal ostatně Jan Holaník vyhlášený jako Srdcař roku 2021.

„Dopoledne bude patřit žákům a zákytním na tratích dvě stě metrů plavání, čtyři kilometry na kole a kilometr běhu. Odpoledne se pak pustí na osm set metrů plavání, osmadvacet kilometrů na kole a čtyři kilometry běhu juniorské a seniorské kategorie,“ oznámil Holaník, jenž získal

minigrant jako zaměstnanec dárcovské firmy těžařské nadace. Je vedoucím úseku dopravy ve společnosti GreenGas DPB v Paskově.

Program, jak upřesnil, začíná už od 8 hodin ráno na přehradě v Brušperku prezentací žáků ve svých kategoriích. První závodníci startují v 10 hodin. Dospělí borci pak ve 12:45, vyhlášení výsledků v 15:30, následovat má „volná zábava“ s posezením u piva či nealka, guláše a živé muziky. „O oblíbenosti našeho závodu svědčí to, že se ho každoročně zúčastňuje přibližně stovka triatlonistů. Nadace OKD ho podpořila poosmém,“ doplnil patron projektu.

Dny Karviné 2022, od pátku do neděle na čtyřech místech

KARVINÁ – Program zdarma na čtyřech místech ve městě nabídnou Dny Karviné 2022, které se uskuteční druhý červnový víkend i za podpory Nadace OKD. Vstupné je zdarma!

V pátek 10. bude program na Masarykově náměstí (16:00 Malá černá hudba, 18:00 Permoník Choir, 20:00 The People a ve 21:00 Ohňová show), v Letním kině (16:00 blok pro děti, 18:15 Argema, 20:45 Škvor) a na Lodičkách (16:45 Xindl X, 19:30 Petr Kotvald, 22:00 Slza a pak od 23:00 afterparty).

V sobotu 11. se veřejnost může těšit na Masarykově náměstí na Klauuny z Balónkova (13:30), Václava Marka a jeho Blue Star (15:30), Barock (17:30) a Magdu Malou (19:30), v Letním kině

na Májovák s filmovými hity (13:00), Lollipop (16:00), Nedivoč (18:15) či na Olympic (20:45). Lodičky nabídnou Debbi (14:30), Jary Taubera (17:00), Jakuba Děkana a jeho band (19:30) a Mikuláše Josefa (22:00). „V tento den bude fungovat i Alternativní scéna Oáza, kde v 15 hodin proběhne finále 25. ročníku soutěžní přehlídky folkových, country a trampských skupin,“ upřesnil pořadatel ke čtvrté scéně Dní Karviné 2022.

Neděle 12. pak bude patřit v Letním kině od 15 hodin „Městu plnému slágrů“, kdy zazpívají Marta Vančová, Slágr Kluci, Franta Uher, Gábi Goldová, Pavel Novák, Vlasta Murdíkovič, Petr Šiška, Veselá trojka ...

DEN ZDRAVÍ S RBP

Po dvouleté kovidové přestávce se do nabídky akcí RBP vrací velmi oblíbený Den zdraví v areálu Zoo Ostrava.

Pro naše pojištěnce i další návštěvníky je kromě příjemného pobytu v zoologické a současně botanické zahradě, která letos slaví 71 let od svého založení, připraven i pestrý zábavný program pro všechny věkové skupiny.

Poradenské stánky o správné životosprávě a zdravém životním stylu, informační servis o aktivitách RBP, preventivní měření krevního tlaku a činnosti srdce na kardiografu, který snímá a zaznamenává elektrickou aktivitu srdce nebo měření osteoporózy - hustoty kostí.

Připravujeme i vyšetření znamének nebo podologická měření, která jsou zaměřena na komplexním vyšetření nohy, její zatížení při statické zátěži (stoj) a dynamické zátěži (chůze, běh) s případným zaměřením na jinou korekci abnormalit na noze - například plochost nohy.

O zábavu nejmenších pojištěnců se v místním amfiteátru budou starat klaun, kouzelník, taneční soubory a v rámci sobotního odpoledne vystoupí i zpěvačka Markéta Konvičková, která pro svoje fanoušky připravuje dvě vystoupení a autogramiádu. Hry a soutěže o drobné dárky nebo "malování na obličej" budou dětem k dispozici i na mnoha dalších místech přímo v areálu zoo.

Pojištěnci zdravotní pojišťovny RBP získají po předložení své klientské kartičky tradičně vstup do zoo zdarma. To se týká i všech návštěvníků, kteří se nově do RBP zaregistrují.

Pořadatel akce RBP, zdravotní pojišťovna si vyhrazuje právo na změnu programu a účinkujících.

**Rádi se s vámi uvidíme
v krásném
prostředí
ostravské
ZOO!**

sobota 28. května 2022

9.00 - 17.00 hodin

areál Zoo Ostrava